

Dragi šestaši,

Nastavljamo s radom. Dokument je priložen u wordu i u pdf-u jer u word-u vam možda može promijeniti neke simbole. Prvo prepisite sadržaj i riješite zadatke. Ako možete pogledajte na Youtube-u video do 6:10 minute od Tonija Miluna čiji je link: <https://www.youtube.com/watch?v=QJfIXGhcXws>. Gradivo se nalazi u udžbeniku -2.dio (str. 76. - 79.). Ovu zadaću ne morate slati, ali od nekoga ću tražiti da je pošalje. Ako vam nešto nije jasno pitajte. Marljivo učite i pišite zadaće ☺. Sretno s učenjem! Čuvajte svoje zdravlje. Lijep pozdrav. Ivana Matić

IV RACIONALNI BROJEVI

1. Racionalni brojevi

Prisjetimo se da svaki razlomak ima brojnik, nazivnik i razlomačku crtu.

Primjerice:

Nazivnik razlomka pokazuje na koliko se jednakih dijelova dijeli neka cjelina, a brojnik razlomka pokazuje koliko tih jednakih dijelova ima.

1. PRIMJER: Zapišite količnike cijelih brojeva u obliku razlomaka:

a) $5 : 7$ b) $-5 : 7$ c) $5 : (-7)$ d) $-5 : (-7)$ e) $0 : 7$ f) $0 : (-7)$ g) $-5 : 0$

Rješenje:

a) $5 : 7 = \frac{5}{7}$ (djeljenik pišemo u brojniku, umjesto znaka dijeljenja pišemo razlomačku crtu, a djelitelja pišemo u nazivniku razlomka)

b) $-5 : 7 = \frac{-5}{7} = -\frac{5}{7}$ (djeljenik pišemo u brojniku, umjesto znaka dijeljenja pišemo razlomačku crtu, a djelitelja pišemo u nazivniku razlomka, osim toga, uobičajeno je da se minus koji piše u brojniku može pisati ispred razlomačke crte)

c) $5 : (-7) = \frac{5}{-7} = -\frac{5}{7}$ (djeljenik pišemo u brojniku, umjesto znaka dijeljenja pišemo razlomačku crtu, a djelitelja pišemo u nazivniku razlomka, osim toga, uobičajeno je da se minus koji piše u nazivniku piše ispred razlomačke crte)

d) $-5 : (-7) = \frac{-5}{-7} = \frac{5}{7}$ (djeljenik pišemo u brojniku, umjesto znaka dijeljenja pišemo razlomačku crtu, a djelitelja pišemo u nazivniku razlomka, osim toga, uobičajeno je da se minusi koji pišu i u brojniku i u nazivniku pokrate (ili skrate).)

e) $0 : 7 = \frac{0}{7} = 0$ (Ako je u brojniku nula, a u nazivniku cijeli broj koji nije nula razlomak je jednak nuli.)

f) $0 : (-7) = \frac{0}{-7} = -\frac{0}{7} = 0$ (Ako je u brojniku nula, a u nazivniku cijeli broj koji nije nula razlomak je jednak nuli.)

g) $-5 : 0 =$ **S nulom ne dijelimo!!!**

1. Zadatak: Zapišite količnike cijelih brojeva u obliku razlomaka:

a) $6 : 8$ b) $-4 : 7$ c) $2 : (-9)$ d) $-3 : (-8)$ e) $0 : 10$ f) $0 : (-12)$ g) $-15 : 0$

2. PRIMJER: Broj zapišite kao razlomak s nazivnikom 4: a) 2 b) -8

Rješenje:

a) Kako bi broj 2 napisali u obliku razlomka s nazivnikom 4 to možemo zapisati ovako:

$2 = \frac{\quad}{4}$ te se pitamo koji broj mora pisati u brojniku da bi lijeva strana od znaka jednakosti bila jednaka desnoj i dolazimo do rješenja tj. u brojniku mora pisati broj 8 ovako: $2 = \frac{8}{4}$ jer kad 8 podijelimo s 4 dobijemo 2.

b) Kako bi broj -8 napisali u obliku razlomka s nazivnikom 4 to možemo zapisati ovako:

$-8 = \frac{\quad}{4}$ te se pitamo koji broj mora pisati u brojniku da bi lijeva strana od znaka jednakosti bila jednaka desnoj i dolazimo do rješenja tj. u brojniku mora pisati broj -32 ovako: $-8 = \frac{-32}{4} = -\frac{32}{4}$ jer kad -32 podijelimo s 4 dobijemo -8.

2. Zadatak -7.zadatak - udžbenik str. 79.

3. Zadatak -8.zadatak - udžbenik str. 79.

Prisjetimo se:

Decimalni brojevi se sastoje od dekadskog ili cijelog dijela i decimalnog dijela koji se međusobno odvojeni decimalnom točkom. Decimalni dio označava dio manji od jednog cijelog.

Prisjetimo se:

Razlomci koji u nazivniku imaju brojeve 1, 10, 100, 1000, itd. zovu se dekadski razlomci.

Primjerice: $\frac{9}{1}, \frac{2}{10}, \frac{19}{100}, \frac{1435}{1000}$ itd.

Svaki se decimalan broj može zapisati u obliku dekadskog razlomka.

Primjerice: $0.9 = \frac{9}{10}, 5.76 = \frac{576}{100}, 0.125 = \frac{125}{1000}$ itd.

3. PRIMJER: Zapišite decimalne brojeva u obliku dekadskog razlomka:

a) 0.7 b) 5.67 c) -1.8 d) -7.452 e) 0.05 f) 12.08 g) -245.756

Rješenje:

a) $0.7 = \frac{7}{10}$ b) $5.67 = \frac{567}{100}$ c) $-1.8 = -\frac{18}{10}$ d) $-7.452 = -\frac{7452}{1000}$

e) $0.05 = \frac{5}{100}$ f) $12.08 = \frac{1208}{100}$ g) $-245.756 = -\frac{245756}{1000}$

4. Zadatak -11.zadatak - udžbenik str. 79.